

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou ve věci

žalobce: **X.**, narozený dne -
t. č. na adrese -

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 21. 7. 2020, č. j.: OAM-826/ZA-ZA11-K01-2019

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 21. 7. 2020, č. j.: OAM-826/ZA-ZA11-K01-2019, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2020, č. j.: OAM-826/ZA-ZA11-K01-2019, jímž byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a kterým bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaveno podle ustanovení § 25 písm. i) téhož zákona. Nepřipustnost byla shledána v neuvedení nových skutečností ze strany žalobce, jež by byly relevantní z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany.
2. Žalobce v žalobě namítal, že se objevily nové relevantní skutečnosti, aktuální bezpečnostní situace není dobrá, občané vracející se po delší době ze zahraničí, zvláště ti s vazbami na opoziční strany, mohou být vystaveni špatnému zacházení, prokázaný politický aktivismus (zejm. v zahraničí) postavení zhoršuje, rizika spojená s deportací neúspěšného žadatele o azyl jsou zřejmá, postoj k deportacím do žalobcovy vlasti přehodnotilo např.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

Spojené království, bezpečnostní síly, samy odpovědné za porušování lidských práv, selhávají v ochraně civilistů, někteří politici a vyšší důstojníci zůstávají ve funkcích i v případě podezření ze závažného porušování lidských práv, to platí i přesto, že prezident země podnikl pozitivní kroky jako propuštění politických vězňů a umožnění návratu vyhnaným kritikům režimu, váleční zločinci a osoby podezřelé z nejzávažnějších porušování lidských práv zůstávají stále na svobodě. Bezpečnostní situace se zásadním způsobem změnila k horšímu, což je nová skutečnost, žádost neměla být posouzena jako nepřijatelná, nebylo řešeno zajištění zásady non-refoulement. Rozhodnutí nemá oporu ve správním spisu, žalovaný si neopatřil dostatečné podklady, nebylo rozhodnuto na základě spolehlivě zjištěného stavu věci a nebylo přihlédnuto ke všemu, co vyšlo v řízení najevo.

3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Argumentace žalobce je účelová, shromážděné podklady jsou dostatečné, nové skutečnosti či zjištění se neobjevily, žalobcem uváděné důvody byly obdobné jako v žádosti první, žalobcova tvrzení jsou nevěrohodná, o mezinárodní ochranu požádal až po neúspěšných snahách získat v ČR pobyt jinak, rok před podáním žádosti si též vyřídil nový cestovní doklad na ambasádě své vlasti v ČR, v politické oblasti došlo v zemi jeho původu k pozitivnímu posunu, potíže s nedodržováním lidských práv jsou mimoběžné s jeho azylovým příběhem, napadené rozhodnutí je tudíž zákonné. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).
6. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 SŘS.
7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce, občan Konžské demokratické republiky, poskytl dne 19. 9. 2019 údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Uvedl, že je příslušník etnika Bakongo, náboženským přesvědčením protestant; je schopen se dorozumět francouzsky a jazykem lingala; nebyl členem žádné politické strany, leč náboženské sekty mj. s politickými aktivitami X.; je rozvedený, před třemi lety se rozvedl, s bývalou manželkou má dvě zletilé děti, obě jsou ve vlasti; ve vlasti bydlel v K. V zemi původu byl naposledy dne 4. 3. 2007, od roku 2007 je v ČR. O mezinárodní ochranu žádal v roce 2007 v ČR, ale nebyla mu udělena. Je zdravý a nemá žádné zvláštní zdravotní potřeby. O mezinárodní ochranu žádá kvůli bezpečnostní situaci ve vlasti, je tam nebezpečno a nelze se tam v pořádku vrátit; jiné důvody nemá.
8. Během pohovoru vedeného dne 19. 9. 2019 žalobce dále uvedl, že od roku 2007 zůstala bezpečnostní a politická situace ve vlasti neměnná, vládní autority utlačují lidi, neexistuje opozice, lidé jsou unášeni, odpůrci režimu se zavírají do vězení; patří do skupiny osob, které jsou v cizině, je jich mnoho, jsou oponenty vládnoucího režimu, v ČR byl před sedmi lety na demonstraci proti němu, šlo o klidnou a mírovou demonstraci, je též v kontaktu s přáteli ve vlasti a říká jim o svém nesouhlasu; na domovské ambasádě byl naposledy minulý rok, nechal si vystavit nový cestovní doklad; ve vlasti je tajná policie, kdo se vrací, je zkontrolován, dochází i k odposlechům. Ve vlasti pracoval jako automechanik. Roku 2007 byl ve vlasti ve vězení, jedna osoba jej ale vyvedla ven, šlo o

nějakého představitele tehdejšího režimu; v ČR nebyl kontaktován bezpečnostními složkami své vlasti. Rád by zůstal v ČR, chtěl by nějaké povolení k pobytu a práci, v zemi je už od roku 2007 stále stejná a nejistá situace, žádost o mezinárodní ochranu podal nyní, jelikož mu nevyšly žádosti o pobyt, prý tu je sám a nemá rodinu; v ČR nikoho blízkého nemá. Všechny důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany sdělil.

9. Ze správního spisu bylo dále zjištěno, že v předchozí žádosti, kterou podal dne 3. 4. 2007 a ve dnech 25. 4. 2007, 10. 12. 2009 a 23. 11. 2010 absolvoval pohovory, uváděl žalobce coby důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany, že v důsledku demonstrace byl zatčen a asi na jeden měsíc uvězněn státními orgány, hledá ho policie kvůli útěku z vězení, policie by jej mohla zabít nebo zemře ve vězení, byl členem sdružení X., kvůli členství byl omezen na svobodě a mučen.
10. Dne 2. 7. 2020 žalobce během seznámení s podklady rozhodnutí uvedl, že informace nejsou reálné, režim je zločinný, bývalý prezident dál řídí zemi, údaje různých organizací nejsou skutečné, v zemi není bezpečno, jsou tam služby pracující pro režim, lidé žijící v zahraničí jsou proti tomuto systému. Ve svém vyjádření ze dne 14. 7. 2020 žalobce sdělil, že důvodem jeho žádosti jsou špatné bezpečnostní poměry ve vlasti, země je nestabilní, probíhá v ní vleklý konflikt, porušují se lidská práva a nepříznivá je celková vnitrostátní situace, potíže jsou s ekonomickou svobodou, právním systémem země i korupcí, poměry se dlouhodobě nelepší; reformy nového prezidenta se mívají účinkem, bývalý prezident má stále silný vliv, v zemi operuje několik vojenských skupin bojujících s centrální vládou, konflikt trvá již od přelomu tisíciletí, počty vnitřně přesídlených osob a uprchlíků do ciziny jsou odhadovány na 4,5 milionu a 800 tisíc osob, centrální vláda neovládá celou zemi, proto v různých částech dochází k násilnostem s oběťmi v řadách civilistů, korupce vykazuje systémové prvky a týká se i vysokých politických představitelů, občané se s korupcí potkávají často, policie po nich chce úplatky, ohrazení se může vyvolat negativní policejní reakci, politici se snaží obohatit na úkor občanů; do uklidnění situace a do získání kontroly centrální vlády nad zemí nelze očekávat výrazné zlepšení.
11. Dále soud přistoupil k vlastnímu posouzení žalobních námitek.
12. Nejprve je nutno uvést, že podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „*žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná, podá-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodu pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.*“ Druhou podmínkou pro přijatelnost opakované žádosti je, že se musí jednat o takové skutečnosti či zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. V této souvislosti soud připomíná, že v rámci azylového řízení existují dvě základní povinnosti – břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Jak již Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) vyslovil ve svém rozsudku ze dne 7. 12. 2005, č. j.: 4Azs 151/2005 – 86: „*Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí.*“ NSS dovodil, že pokud žadatel neuvedl všechny důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jedná se o skutečnost přičitatelnou pouze k jeho

tíži a nelze akceptovat, že by neunesení břemene tvrzení mohl zhojit pomocí podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

13. Institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl bez vlastní viny uplatnit během předchozího řízení. Zpravidla se přitom bude jednat o takové skutečnosti, k nimž došlo v důsledku plynutí času. Jako takové lze připomenout např. změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele.
14. Závěr o neuvedení nových relevantních okolností, jež nemohl sdělit dříve, je v souladu se skutečným stavem a žalovaný jej řádně odůvodnil v napadeném rozhodnutí. Žalobce při poskytnutí údajů k žádosti uvedl, že ve vlasti je špatná bezpečnostní situace; sdělil též, že před sedmi lety se v ČR účastnil demonstrace proti vládnoucímu režimu v zemi původu a s přáteli se prostřednictvím dálkových komunikačních prostředků baví o svém nesouhlasu s režimem. Jednorázová demonstrace před sedmi lety mimo vlast, na níž byl jako řadový účastník, a vyjadřování nesouhlasu s režimem v soukromé komunikaci s přáteli nejsou takovými novými skutečnostmi, jež by svědčily hrozbě pronásledování či skutečného nebezpečí vážné újmy, zvláště když žalobce minulý rok navštívil ambasádu své domovské země, kde si bez potíží vyřídil nový cestovní doklad. Výjimkou by mohlo být zásadní zhoršení poměrů v zemi původu; tento aspekt je posouzen níže.
15. Žalovaný velmi kvalitně zhodnotil současné poměry v žalobcově vlasti, k čemuž si opatřil větší množství relevantních, důkladných a aktuálních informací o zemi původu z hodnověrných zdrojů, načež konstatoval, že v žalobcově vlasti od posouzení předchozí žádosti o mezinárodní ochranu nedošlo k žádné změně, jež by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Soud se s tímto závěrem plně ztotožňuje. Ze zpráv vyplývá, že situace v Konžské demokratické republice (KDR) zůstává pro běžného občana stejná jako v minulosti, díky vítězství opozice ve volbách roku 2018 nemají zásadní potíže s návratem ani opoziční představitelé, neúspěšný žadatel o mezinárodní ochranu vede po návratu život, který vedl před svou emigrací, občané nejsou postihováni kvůli žádosti o mezinárodní ochranu v zahraničí, sledovat pohyb a historii svých občanů přesahuje kapacitní možnosti země, neexistují funkční centrální registry, bezpečná je naprostá většina území země, lze tak využít vnitřní přesídlení (informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 27. 5. 2020); na základě voleb byl jmenován nový prezident, který udělil milost cca 700 politickým vězňům včetně opozičních vůdců, další opoziční lídři se vrátili ze zahraničí, příp. byly do vlasti převezeny jejich ostatky a konal se jejich pohřeb, jmenováním nového prezidenta se rozšířil prostor pro demokracii, kromě propuštění značné části politických vězňů a návratu opozičních lídrů se konaly i nenásilné demonstrace a po únoru 2019 razantně ubylo aktů porušování lidských práv, přesto k němu stále docházelo v celé zemi, především však v konfliktních oblastech, násilností se dopouštěly jednotky konžské armády i nestátní ozbrojené skupiny, z jednotlivých konfliktních oblastí jsou hlášeny stovky případů porušování lidských práv, míra trestání pachatelů je nízká, ale došlo k určitému zlepšení, v prvním pololetí 2019 bylo odsouzeno za porušování lidských práv 104 policistů, 32 vojáků a 18 ozbrojenců, v červenci 2019 byli za vraždu k dlouholetému vězení odsouzeni provinční zastupitel a člen parlamentu, v zemi byly vyneseny i rozsudky stran válečných zločinů a zločinů proti lidskosti (informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska ze dne 17. 12. 2019);

legislativa nepostihovala nezákonné opuštění země ani podání žádosti o mezinárodní ochranu, Mezinárodní organizace pro migraci pomáhala při dobrovolných návratech do vlasti a s reintegrací do konžské společnosti, při návratu do vlasti provádí konžské úřady na letišti kontrolu, některé osoby jsou vyslýchány, avšak bývají téhož dne propuštěny, potíže na letišti při návratu se vyskytovaly zřídka (zpráva CEDOCA ze dne 20. 1. 2020); kvůli ozbrojeným konfliktům zejm. na východě země zemřely v posledních měsících stovky civilistů a statisíce musely opustit své domovy, nejhorší situace panovala v provinciích Ituri, Jižní Kivu a Severní Kivu (informace ČTK ze dne 5. 6. 2020).

16. Situace v žalobcově vlasti se tudíž od posledního posouzení azylové žádosti nezhoršila, tím méně tak, aby to mohlo vést k meritornímu přezkoumání opakované žádosti. Ve vztahu k opozičním představitelům došlo dokonce k zlepšení, země též kapacitně nezvládá sledovat své občany; znatelně ubylo i aktů porušování lidských práv, k němuž sice stále dochází, avšak na velké části území nikoliv v takovém rozsahu, aby byla naplněna míra důvodných obav z pronásledování či skutečného nebezpečí vážné újmy. V některých oblastech je bezpečnostní situace velmi špatná, avšak lze využít vnitřní přesídlení do oblastí ostatních. K určitému zlepšení došlo i stran potírání a trestání porušování lidských práv. Nezákonné vycestování ze země ani podání žádosti o mezinárodní ochranu v zahraničí nebylo postihováno; značná většina konžských občanů se navrácí do vlasti bez nepřiměřených potíží.
17. Žalovaný si v azylovém řízení opatřil nadstandardní množství důkladných a aktuálních podkladů, které dostatečně informovaly o všech podstatných aspektech, soud proto shledal provádění dalšího dokazování nadbytečným. Krom toho jsou některé informace zahrnuty již v souhrnných podkladech obsažených ve správním spisu (např. zjištění Catherine Ramos ve zprávě CEDOCA ze dne 20. 1. 2020).
18. Napadeným rozhodnutím ani zamítnutím této žaloby nedošlo a nedochází k porušení zásady non-refoulement. Žalovaný zkoumal, zda neexistují skutečnosti, které by podstatně měnily situaci oproti stavu v době předchozího meritorního posouzení. Pokud by tomu tak bylo, přistoupil by k meritornímu posouzení žádosti. Nicméně, bylo konstatováno, že tomu tak není, a proto lze označit předchozí rozhodnutí za stále relevantní. Tím byl nepřímě potvrzen soulad závěrů žalovaného se zásadou non-refoulement. Krom toho byla na základě vícera relevantních podkladů důkladně posouzena aktuální situace v zemi původu a zjištěno, že se nic zásadního nezměnilo. Neobjevila-li se nová okolnost, která by mohla být relevantní mj. ve vztahu k ustanovení § 14a odst. 2 písm. a) a b) zákona o azylu, znamená to v kontextu celého napadeného rozhodnutí a předchozího, meritorního rozhodnutí o mezinárodní ochraně, že se žalobce ve smyslu zásady non-refoulement nemusí obávat návratu do vlasti. Rovněž podle názoru soudu nevyplývá ze správního spisu (včetně všech podkladů v jejich souhrnu) nic, co by s ohledem na uvedenou zásadu bránilo vycestování žalobce. Žalobce v žalobě výslovně neuváděl, co konkrétně by mělo představovat porušení zásady non-refoulement; aktuální bezpečnostní situace je obdobná jako v předchozích letech, ba došlo i k určitému zlepšení (např. stran přístupu státních orgánů k opozičním politikům), a ve vztahu ke konkrétním oblastem s neúnosnými lidskoprávními deficity lze nadále využít vnitřní přesídlení.
19. Ve vztahu k procesním povinnostem lze závěrem uvést, že žalovaný zjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu nezbytném vzhledem ke konkrétním okolnostem, k čemuž si v nadstandardní míře opatřil dostatečné podklady, byly zjištěny všechny rozhodné skutečnosti a napadené rozhodnutí lze považovat za

přesvědčivé. Žalovaný též přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a své závěry řádně odůvodnil, zejm. dostatečně uvedl, jakými úvahami se řídil při hodnocení podkladů a výkladu ustanovení zákona o azylu. Závěry, k nimž žalovaný došel v napadeném rozhodnutí, taktéž mají plnou oporu ve správním spisu.

20. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 SŘS jako nedůvodnou zamítl.
21. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 SŘS. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 SŘS kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 SŘS.

Kasační stížnost směřující jen proti výrokům o nákladech řízení je nepřípustná.

Praha 27. října 2021

Mgr. Dana Černovská v. r.
samosoudkyně